

Kirsty Williams AS/MS
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Lynne Neagle, MS
Cadeirydd
Pwyllgor Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Senedd Cymru
Ty Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1SN

11 Ionawr 2021

Annwyl Lynne,

Bil Cwricwlwm ac Asesu (Cymru)

Hoffwn ddiolch i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg am eu craffu ar y Bil Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) yn ystod Cyfnod 1 ac am yr adroddiad a gyhoeddwyd ar 4 Rhagfyr 2020.

Rwyf wedi nodi ymatebion i argymhellion y Pwyllgor yn Atodiad A. I grynhoi, rwyf wedi derbyn (neu wedi derbyn yn rhannol) 54 o'r argymhellion.

Rwy'n gobeithio bod y llythyr hwn yn ddefnyddiol wrth nodi ymatebion i Adroddiad y Pwyllgor. Byddaf hefyd yn ysgrifennu at Gadeiryddion y Pwyllgor Cyllid a'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a Chyfansoddiad mewn perthynas â'u Hadroddiadau Cyfnod 1, a byddaf yn copïo'r llythyrau at bob un o'r tri Chadeirydd Pwyllgor.

Edrychaf ymlaen at barhau i weithio gyda'r Aelodau wrth i'r Bil symud ymlaen trwy broses y Senedd.

Yn gywir,

Kirsty Williams AS/MS
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Cc. Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid

Cc. Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a Chyfansoddiad

Atodiad A: Ymateb i Adroddiad Cyfnod 1 y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg Casgliadau ac Argymhellion

Argymhelliad 1. Bod y Senedd, gan ystyried y dystiolaeth a gyflwynwyd i ni fel rhan o'n gwaith craffu yng Nghyfnod 1 a'r argymhellion a wnawn yn yr adroddiad hwn, yn cytuno ar egwyddorion cyffredinol y Bil Cwricwlwm ac Asesu (Cymru)

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Rydym yn croesawu cytundeb y Pwyllgor i egwyddorion cyffredinol y Mesur Cwricwlwm ac Asesu (Cymru).

Argymhelliad 2. Bod Llywodraeth Cymru yn nodi, yng ngoleuni'r dystiolaeth a gafwyd fel rhan o'n gwaith craffu yng Nghyfnod 1:

- **sut y mae wedi sicrhau ei hun fod y Bil wedi taro'r cydbwysedd cywir rhwng hyblygrwydd lleol a chysondeb cenedlaethol;**
- **pa ddulliau gwirio a gwrthbwysu y bydd yn eu rhoi ar waith i fonitro a chynnal y cydbwysedd cywir, gan gynnwys sicrhau bod cwricwla ysgolion unigol yn briodol;**
- **beth arall y gall ei wneud i sicrhau bod plant a phobl ifanc mewn lleoliadau ym mhob rhan o Gymru yn cael cynnig addysg digon cyson (ond nid o reidrwydd addysg unffurf) ac yn ffynnu o dan y dull a ddilyni'r yn y cwricwlwm newydd.**

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Mae Fframwaith Cwricwlwm i Gymru yn darparu cyfres gadarn o ddisgwyliadau i ysgolion ddatblygu eu cwricwla o'u mewn. Caiff y Fframwaith ei bennu ar sail genedlaethol ac mae'n cynnwys gofynion y cwricwlwm, a gaiff eu nodi mewn deddfwriaeth, ac amrywiaeth o ganllawiau ategol. Mae hyn yn darparu sybsidiaredd ond o fewn amrywiaeth eang o gymorth manwl – mwy manwl na'r rhaglenni astudio presennol.

Rydym wedi ymrwmo i gyhoeddi cynllun gweithredu a fydd yn nodi sut y byddwn yn monitro ac yn deall cynnydd ac yn nodi problemau mewn perthynas â'r broses weithredu. Byddwn hefyd yn sefydlu Rhwydwaith Cenedlaethol i weithio'n agos gydag amrywiaeth eang o ymarferwyr er mwyn sicrhau dealltwriaeth a dulliau gweithredu cyffredin.

Argymhelliad 3. Bod Llywodraeth Cymru yn monitro'r effaith y mae diwygio'r cwricwlwm yn ei chael ar safonau yn ofalus ac yn dryloyw, er mwyn sicrhau ei bod yn ategu'r ymdrechion ehangach sydd ar y gweill i wella ysgolion. Dylai'r gwaith hwn ddefnyddio cyngor arbenigol y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd ac eraill fel sail

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Mae hon yn flaenoriaeth bwysig i ni a chaiff ei hamlinellu yn y cynllun gweithredu.

Argymhelliad 4. Bod Llywodraeth Cymru yn monitro'n agos unrhyw amrywiad yn y cwricwlwm a ddarperir ac unrhyw effaith y mae hynny'n ei chael ar grwpiau penodol o ddisgyblion ac ysgolion, gan fynd ati'n gynnar i ymdrin ag unrhyw arwyddion o waethygu anfantais ac anghydraddoldeb yn anfwriadol.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Byddwn yn gweithio'n agos gydag ymarferwyr a phartneriaid drwy ein camau gwerthuso a gaiff eu hamlinellu yn y cynllun gweithredu a'r Rhwydwaith Cenedlaethol er mwyn monitro ac ymdrin â rhwystrau rhag gweithredu mewn perthynas ag anghydraddoldeb a chynwysoldeb. Rwy'n bwriadu cyhoeddi'r cynllun gweithredu yn ystod yr wythnosau nesaf.

Argymhelliad 5. Bod Llywodraeth Cymru yn rhoi ystyriaeth bellach i gymryd rhan yn elfen Meddwl Creadigol y Rhaglen Ryngwladol Asesu Myfyrwyr yng nghylchoedd y

dyfodol, yng ngoleuni'r cysylltiadau clir rhwng yr elfen hon â dull y cwricwlwm newydd.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Nid ydym yn bwriadu cymryd rhan gan fod ETS, sef prif gontractwr rhyngwladol y Rhaglen Ryngwladol Asesu Myfyrwyr, wedi rhoi gwybod i ni mai dim ond ar y cyd â Lloegr a Gogledd Iwerddon y gallwn wneud hynny. Mae'r ddwy wlad wedi penderfynu peidio â chymryd rhan.

Nid yw gweithdrefnau gweithredu, dadansoddi ac adrodd ETS yn addas ar hyn o bryd i gynnwys gofyniad sy'n cyfuno rhai meysydd, ond nid rhai eraill, fel y byddai ei angen pe byddai un wlad yn rhoi Meddwl Creadigol ar waith ar ei phen ei hun.

Yn ogystal, mae nifer o resymau eraill pam ein bod wedi penderfynu peidio â chymryd rhan yn yr opsiwn Meddwl Creadigol, gan gynnwys gan na fydd yr asesiad yn cynnig llawer o werth i'n cwricwlwm a'n polisi ysgolion ehangach ac felly na ellir cyfiawnhau'r adnoddau y bydd eu hangen i'w weinyddu (o ran ysgolion ac o ran contractwyr/swyddogion).

Argymhelliad 6. Bod Llywodraeth Cymru yn nodi, fel mater o flaenoriaeth, yr egwyddorion a'r rhesymu sydd wedi llywio—ac a fydd yn parhau i lywio—penderfyniadau ynghylch pa agweddau ar addysgu a dysgu sy'n haeddu cael eu cynnwys ar wyneb y Bil fel elfennau gorfodol

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Byddwn yn darparu papur briffio technegol i'r pwyllgor maes o law yn nodi'r rhesymeg dros gynnwys cyfres gul o bynciau penodol yn unig ar wyneb y Bil. Caiff ehangder a dyfnder Meysydd Dysgu a Phrofiad eu sicrhau drwy'r cysyniadau allweddol pan fyddant yn dod yn orfodol yn y Cod yr Hyn sy'n Bwysig. Yn fwriadol, dim ond nifer bach iawn o bynciau sy'n elfennau gorfodol ar wyneb y Bil: mae'r pedair elfen sy'n ymddangos ar wyneb y Bil yn unigryw yn yr ystyr bod angen i'r Bil sôn amdanynt er mwyn ymdrin â mater penodol neu gyfres benodol o amgylchiadau. Ni fyddai ehangu hyn i gynnwys agweddau pwysig ar ddysgu fel iechyd meddwl yn ychwanegu at ofynion presennol y Cod yr Hyn sy'n Bwysig a byddai'n ysgogi ceisiadau i'r Bil gynnwys rhestr benodol o amrywiaeth eang o bynciau a thestunau hollbwysig. Byddai hyn yn tansellio athroniaeth y cwricwlwm newydd.

Argymhelliad 7. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i sicrhau bod y Cod yr Hyn sy'n Bwysig (neu'r Cod diwygiedig) yn ddarostyngedig i'r uwch-weithdrefn gadarnhaol yn hytrach na'r uwch-weithdrefn negyddol. Dylai'r ddarpariaeth yn adran 72(2) sy'n ei gwneud yn ofynnol ymgynghori ar y Cod yr Hyn sy'n Bwysig (neu'r Cod diwygiedig) aros fel y mae.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Dogfen broffesiynol dechnegol yw hon a ddatblygwyd gan gydweithio'n agos ag ymarferwyr. Nawr ac yn y dyfodol, bydd y Cod hwn yn deillio o waith cyd-awduro. Mae sicrhau bod y gwaith hwnnw yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol yn bwrw amheuan ar y broses honno. Mae hefyd yn codi pryderon sylweddol o ran dilysrwydd y broses honno a'r gallu i ymddiried ynddi os caiff safbwyntiau ystyrlon ymarferwyr wedyn eu diystyru.

Mae'n debygol y caiff y Cod ei ddiweddarau er mwyn ymateb i amgylchiadau newidiol mewn ysgolion yn y tymor hwy ac rydym o'r farn bod y weithdrefn negyddol yn cynnig y lefel briodol o hyblygrwydd er mwyn caniatáu i hyn ddigwydd o fewn cyfnod amser rhesymol. Nodir yr egwyddorion allweddol ar wyneb y Bil o hyd – fel y Meysydd Dysgu a Phrofiad eu

hunain a'r hyn y mae'n rhaid i gwricwlwm ei ddarparu mewn perthynas â nhw. Byddai unrhyw newidiadau i'r Cod yn cael eu cyd-awduro ag ymarferwyr, gan barhau i fanteisio ar eu barn a'u profiad proffesiynol.

Nid yw'r Cod yn caniatáu i ni wneud rhai pethau penodol a fyddai'n cael eu hystyried yn bethau o bwysigrwydd arbennig fel gosod neu gynyddu trethiant; darpariaeth sy'n ymwneud â gwariant sylweddol gan y Llywodraeth; pwerau i greu darpariaethau troseddol anarferol neu gosbau sifil anarferol; neu bwerau i roi pwerau mynediad, arholi neu arolygu anarferol, neu ddarparu ar gyfer casglu gwybodaeth o dan bwerau gorfodi. Nid yw'r un o'r materion hyn yn gymwys yn yr achos hwn.

Argymhelliad 8. Bod Llywodraeth Cymru yn ystyried ac yn amlinellu sut y gellir sicrhau bod y ddeddfwriaeth yn gadarn ar gyfer y dyfodol, o fewn rheswm, i sicrhau nad yw rheoliadau'r dyfodol yn tanseilio egwyddorion y Cwricwlwm i Gymru, er enghraifft trwy wneud y cwricwlwm yn rhy llawn neu'n rhy ragnodol

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Bydd hyn yn hollbwysig a byddem yn ceisio sicrhau bod unrhyw bolisi sy'n sail i'r rheoliadau wedi'i brofi'n drylwyr drwy drefniadau cyd-awduro. Byddwn yn cyhoeddi manylion am hynny ar yr adeg briodol.

Argymhelliad 9. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i gynnwys cyfeiriad penodol, ar ei wyneb, at iechyd meddwl a lles a'i le yn y cwricwlwm

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac yn derbyn mewn egwyddor yr argymhelliad hwn. Byddwn yn cyflwyno diwygiad er mwyn gosod dyletswydd ar bersonau rhagnodedig sy'n cyflawni swyddogaethau a dyletswyddau o dan y Bil i ystyried iechyd meddwl a lles emosiynol disgyblion. Byddai'r ddyletswydd hon yn gosod iechyd meddwl mewn sefyllfa unigryw: gan ddangos nad dim ond agwedd hanfodol ar yr hyn a addysgir mohono, ond ystyriaeth system gyfan i lywio pob penderfyniad yn ymwneud â'r cwricwlwm. Mae hyn yn mynd gam ymhellach na dim ond ei gwneud yn ofynnol i addysgu iechyd meddwl a lles, sydd eisoes yn ofynnol drwy'r Cod yr Hyn sy'n Bwysig arfaethedig ac na fyddai'n ychwanegu unrhyw beth.

Argymhelliad 10. Bod Llywodraeth Cymru yn rhoi sicrwydd pellach y bydd cyfeiriadau penodol at hanes Cymru, hanes pobl dduon, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig, amrywiaeth a hunaniaeth yn cael eu gwneud yn y gyfres o Godau a chanllawiau sy'n sail i'r Bil

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae'r Cod yr Hyn sy'n Bwysig a chanllawiau Cwricwlwm i Gymru yn cynnwys cyfeiriadau clir a manwl at y meysydd blaenoriaeth hyn a meysydd blaenoriaeth eraill, a chaiff hyn ei adolygu. Byddwn yn gweithio'n agos gyda'r Rhwydwaith Cenedlaethol i sicrhau y caiff y meysydd hyn eu hystyried yn llawn ac y caiff y ddealltwriaeth a feithrinnir ei rhannu.

Argymhelliad 11. Bod Llywodraeth Cymru yn rhoi sicrwydd pellach ar sut y caiff yr eitemau dysgu amrywiol y mae rhanddeiliaid a deisebwyr wedi gofyn iddynt gael eu cynnwys fel elfennau gorfodol ar wyneb y Bil eu hatgyfnerthu gan y ddeddfwriaeth hon a'r gyfres o Godau a chanllawiau sy'n sail iddi.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac yn derbyn yn rhannol yr argymhelliad hwn. Nodwyd nifer o feysydd, gan gynnwys hanes Cymru, iechyd meddwl a sgiliau achub bywyd gan rhanddeiliaid a deisebwyr i'r Senedd yng Nghyfnod 1. Caiff llawer ohonynt neu bydd llawer ohonynt wedi cael eu hystyried i'w cynnwys yn y gyfres o godau a chanllawiau, lle y bo'n briodol. Byddwn yn gweithio'n agos gyda'r Rhwydwaith Cenedlaethol

i ystyried y ffordd orau o gynnwys y materion pwysig hyn yn y broses ddysgu, yng nghydestun gweithredu'r cwricwlwm.

Argymhelliad 12. Bod Llywodraeth Cymru yn ystyried sut y gall sicrhau bod lle hawliau dynol, gan gynnwys hawliau plant, yn ddiogel yn y tymor hir o fewn y Cwricwlwm i Gymru.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae Fframwaith y Cwricwlwm yn darparu ar eu cyfer a byddwn yn gweithio'n agos gyda'r Rhwydwaith Cenedlaethol i adolygu eu lle ac i ystyried sut y gellir eu cefnogi.

Mae'r datganiadau o'r hyn sy'n bwysig ym MDaPh y Dyniaethau, a gyhoeddwyd ym mis Ionawr, yn cynnwys yr angen i ddysgwyr ddeall eu hawliau ac ymgysylltu â'r cysyniad o hawliau yn fwy cyffredinol. Byddem yn disgwyl i hyn fod yn rhan orfodol o gwricwlwm pob ysgol.

Gan gefnogi hyn, mae'r Cwricwlwm arfaethedig i Gymru, a gyhoeddwyd ym mis Ionawr, yn rhoi canllawiau clir ynglŷn â dysgu ac addysg ym maes hawliau dynol. Mae hyn yn cynnwys cyfeiriadau penodol at hawliau plant a CCUHP, ac fe'i datblygwyd mewn cydweithrediad agos â Swyddfa'r Comisiynydd Plant.

Bydd yn rhaid i benaethiaid a chyrrff llywodraethu ysgolion lunio cwricwlwm sy'n cynnwys dysgu am hawliau plant a CCUHP, ei fabwysiadu a'i roi ar waith.

Argymhelliad 13. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i gynnwys, ar ei wyneb, ddyletswydd i roi sylw dyladwy i Gonfensiwn y Cenedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn. O ystyried eu priodol mewn perthynas â'r Cwricwlwm i Gymru, dylid gosod y ddyletswydd hon ar bawb a restrir yn adran 66(3) o'r Bil wrth arfer unrhyw un o'r swyddogaethau a roddir iddynt gan neu o dan y Bil.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Mae CCUHP wedi'i anelu at wladwriaethau ac, felly, mater i Lywodraethau yw sicrhau cydymffurfiaeth drwy eu cyfreithiau, eu camau gweinyddol a mesurau priodol eraill. Mae hon yn egwyddor bwysig, ac oni bai bod y wladwriaeth yn darparu'r gwasanaeth yn uniongyrchol, nid yw'r Confensiwn hwn wedi'i dargedu at ddarparu'r gwasanaeth rheng flaen.

Ni fyddai gosod dyletswydd gyffredinol ar bersonau neu gyrff sy'n arfer swyddogaethau o dan y Bil i roi sylw dyledus i CCUHP, ynddo'i hun, yn gwella canlyniadau i blant a phobl ifanc. Ni fyddai'n gwarantu cam na chanlyniad penodol ac, yn ymarferol, gallai gael yr effaith groes a gweithio yn erbyn nodau dyletswydd o'r fath sy'n llawn bwriadau da.

Dyletswyddau penodol ac ymarferol ar gyrff cyhoeddus fydd yn gwella canlyniadau, a dyma'r dull gweithredu rydym wedi'i fabwysiadu yn y Bil. Er enghraifft, mewn perthynas â darpariaethau yn y Bil sy'n ymwneud â dewis disgybl a'r pŵer a roddir i benaethiaid benderfynu nad yw'r ddyletswydd i sicrhau dysgu ac addysgu yn gymwys.

Petaem yn gosod dyletswydd i roi sylw dyledus i CCUHP yn uniongyrchol ar y rhai sy'n arfer swyddogaethau o dan y Bil, mae risg y byddem yn tynnu sylw ymarferwyr rheng flaen oddi ar y gwaith o gefnogi dysgwyr drwy greu haenau o firocratiaeth – byddai'n rhaid i athrawon, ysgolion a chyrrff llywodraethu ddangos eu bod wedi ystyried y Confensiwn wrth ryngweithio â phob plentyn a pherson ifanc, ac mae'n amheus y byddai'n sicrhau canlyniadau 'gwell' amlwg i blant. Mae hawliau plant yn chwarae rhan flaenllaw yn ein

huchelgeisiau ar gyfer y cwricwlwm newydd. Credwn y dylid canolbwyntio ar gamau gweithredu ystyrlon sydd o fudd i blant a phobl ifanc.

Mae'r datganiadau o'r hyn sy'n bwysig ym MDaPh y Dyniaethau, a gyhoeddwyd ym mis Ionawr, yn cynnwys yr angen i ddysgwyr ddeall eu hawliau ac ymgysylltu â'r cysyniad o hawliau yn fwy cyffredinol. Byddem yn disgwyl i hyn fod yn rhan orfodol o gwricwlwm pob ysgol.

Gan gefnogi hyn, mae'r Cwricwlwm arfaethedig i Gymru, a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2020, yn rhoi canllawiau clir ynglŷn â dysgu ac addysg ym maes hawliau dynol. Mae hyn yn cynnwys cyfeiriadau penodol at hawliau plant a CCUHP, ac fe'i datblygwyd mewn cydweithrediad agos â Swyddfa'r Comisiynydd Plant.

Bydd yn rhaid i benaethiaid a chyrrff llywodraethu ysgolion lunio cwricwlwm sy'n cynnwys dysgu am hawliau plant a CCUHP, ei fabwysiadu a'i roi ar waith.

Argymhelliad 14. Bod Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod synergedd digonol rhwng y Bil, y cwricwlwm newydd, a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, a bod hyn yn cael ei atgyfnerthu yn y Cod yr Hyn sy'n Bwysig a'r canllawiau statudol a wneir o dan y Bil.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Dyluniwyd y cwricwlwm newydd i sicrhau ei fod yn cyfrannu cymaint â phosibl at bob un o'r saith nod llesiant a amlinellir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'r asesiad effaith a gyhoeddwyd ochr yn ochr â'r Bil a'r Memorandwm Esboniadol yn nodi'n fanwl y cyfraniadau y bydd yn ei wneud.

Caiff y rhain eu hadlewyrchu yn y codau a'r canllawiau statudol.

Bydd y Cynllun Gweithredu yn nodi sut y bydd y Fframwaith yn cyfrannu at wireddu'r nodau a sut y caiff hyn ei gefnogi gan ymdrechion y llywodraeth a phartneriaid galluogi. Drwy'r Rhwydwaith Cenedlaethol, byddwn yn ystyried gydag ymarferwyr sut y gellir cynyddu'r synergeddau hyn i'r eithaf.

Argymhelliad 15. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i leddfu'r pryderon am yr effaith ar addysg drochi yn y Gymraeg hyd at saith oed (cyn Blwyddyn 3), gan nodi bod y Gweinidog yn bwriadu cyflwyno gwelliant sy'n dileu'r Saesneg fel elfen orfodol ar gyfer y grŵp oedran hwn

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Byddwn yn diwygio'r Bil er mwyn i'r Saesneg fod yn orfodol rhwng 7 ac 16 oed. O dan y Bil, bydd y Gymraeg yn parhau'n elfen orfodol ar gyfer disgyblion rhwng 3 ac 16 oed ym mhob ysgol.

Argymhelliad 16. Bod Llywodraeth Cymru yn gweithio'n agos gyda Chomisiynydd y Gymraeg i fynd i'r afael â'i bryderon am y Bil, y drefn o ran cyflwyno un continwmm a nodau ehangach Llywodraeth Cymru o ran strategaeth Gymraeg 2050. Dylai hyn gynnwys ystyried diwygio'r Bil i'w gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyhoeddi Cod statudol ar gyfer addysgu a dysgu'r Gymraeg o dan y cwricwlwm, neu atgyfnerthu'r canllawiau dros dro ar sut y disgwylir i ysgolion gyflawni un continwmm dysgu a chyfrannu at agenda Gymraeg 2050

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac yn derbyn yn rhannol yr argymhelliad hwn. Byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda Chomisiynydd y Gymraeg a rhanddeiliaid eraill mewn perthynas â chontinwmm y Gymraeg a Cymraeg 2050. Bydd hyn yn flaenoriaeth yn ein cynllun gweithredu'r cwricwlwm.

Mae fframwaith y Cwricwlwm newydd i Gymru yn nodi disgwyliadau o ran datblygiad sgiliau Cymraeg dysgwyr a drwy'r Rhwydwaith Cenedlaethol caiff pob ysgol gymorth i ddylunio ei chwricwlwm ei hun er mwyn cynnwys hyn. Nid ydym yn derbyn yr angen i gyhoeddi Cod Statudol ar gyfer addysgu a dysgu Cymraeg. Mae'r ffaith bod y Gymraeg wedi'i dynodi fel elfen orfodol o 3 oed ar wyneb y Bil yn darparu arwydd clir o ran y flaenoriaeth rydym yn ei rhoi i'r mater hwn, ac ymrwymiad y llywodraeth i fwrw ati â'r gwaith hwn. Yr athroniaeth sy'n sail i'r Bil yw y dylid cadw'r fframwaith addysgol ond gan beidio â rhagnodi'r hyn y dylai ysgolion ei wneud.

Argymhelliad 17. Bod Llywodraeth Cymru yn gweithio'n agos gyda Cymwysterau Cymru a phartneriaid perthnasol eraill i sicrhau bod cymwysterau priodol o ran y Gymraeg yn cael eu datblygu a'u bod ar gael i gyd-fynd â'r continwmm ar gyfer addysgu a dysgu'r elfen orfodol hon

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Mae cyflwyno continwmm unigol drwy'r Cwricwlwm i Gymru yn cynnig cyfle i ystyried y cymwysterau priodol ar gyfer y Gymraeg. Fel y rheoleiddiwr, Cymwysterau Cymru fydd yn arwain y gwaith hwnnw ond byddwn ni, wrth gwrs, yn gweithio gyda nhw a rhanddeiliaid perthnasol i ddatblygu cymwysterau ar gyfer y cwricwlwm newydd. Mae ein hymateb i argymhelliad 55 yn cynnwys rhagor o fanylion am amseru proses ymgynghori Cymwysterau Cymru.

Argymhelliad 18. Bod Llywodraeth Cymru yn bwrw ymlaen yn gyflym i adolygu categorïau iaith ysgolion ac ystyried eu gosod ar sylfaen statudol, er mwyn cefnogi'r broses o weithredu'r continwmm ar gyfer dysgu Cymraeg a dealltwriaeth o'r continwmm mewn gwahanol ysgolion

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac yn derbyn yn rhannol a gweddill yr argymhelliad hwn mewn egwyddor. Byddwn yn lansio ymgynghoriad ar y canllawiau anstatudol drafft ar gyfer categorïddio ysgolion yn ôl eu darpariaeth cyfrwng Cymraeg ar 14 Rhagfyr a bydd yn para tan 26 Mawrth 2021. Dylid ystyried y canllawiau anstatudol drafft fel fframwaith cyffredin i ysgolion ac awdurdodau lleol gynyddu faint o gyfarwyddyd Cymraeg a ddefnyddir mewn ysgolion. Mae'n bosibl y bydd angen rhagor o ganllawiau er mwyn rhoi cymorth ychwanegol i ysgolion unigol o ran yr hyn y mae cynyddu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg mewn ysgol yn ei olygu ar lefel ymarferol. Gofynnir am farnau ar hyn yn yr ymgynghoriad. Yn naturiol byddwn yn ystyried pob ymateb yn ofalus ar ôl yr ymgynghoriad ac yn mireinio'r canllawiau fel y bo angen. Rydym yn cydnabod y bydd angen sicrhau bod unrhyw addasiadau i'r trefniadau arfaethedig ar gyfer categorïddio ysgolion yn gydnaws â'r Cwricwlwm newydd wrth iddo ddatblygu ymhellach.

Rydym yn derbyn mewn egwyddor yr argymhelliad i wneud y categorïau iaith yn statudol. Byddai angen deddfwriaeth ac felly fydd hwn yn mater i'r Llywodraeth a'r Senedd nesaf.

Argymhelliad 19. Bod Llywodraeth Cymru yn sicrhau y darperir y gwaith cynllunio, y cyllid a'r hyfforddiant sydd eu hangen i gefnogi'r broses o gyflwyno'r continwmm ar gyfer addysgu a dysgu'r Gymraeg yn effeithiol o dan y cwricwlwm newydd.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Mae dysgu proffesiynol yn nodwedd allweddol o'n dull gweithredu mewn perthynas ag atgyfnerthu'r gallu addysgu cyfrwng Cymraeg a gwella sgiliau athrawon i addysgu Cymraeg fel rhan o'r cwricwlwm newydd, ac mae gwaith eisoes yn mynd rhagddo. Rydym yn parhau i helpu ymarferwyr i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg a'u gallu i addysgu Cymraeg yn unol â'r Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth drwy'r cynllun sabothol a chymorth a ddarperir gan y consortia rhanbarthol ac ar y cyd â rhanddeiliaid eraill.

Argymhelliad 20. Bod Llywodraeth Cymru yn gweithio gydag Estyn i sicrhau bod y gwaith o fonitro ac arolygu sut mae lleoliadau addysgol yn gweithredu'r Cod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn nodwedd allweddol o raglen waith yr arolygiaeth yn y dyfodol

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Yn unol â'i chylch gwaith, byddem yn disgwyl i Estyn ystyried holl ofynion deddfwriaethol y cwricwlwm newydd yn ystod ei gwaith yn monitro ac yn arolygu lleoliadau addysgol. Byddai'r gofyniad hwn yn berthnasol i Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb.

Argymhelliad 21. Bod Llywodraeth Cymru, er mwyn llywio gwaith pwysig ysgolion i baratoi ar gyfer cychwyn y Bil ac er mwyn galluogi Aelodau i gyflwyno ac ystyried gwelliannau, yn sicrhau bod y Cod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb drafft ar gael cyn dechrau Cyfnod 3.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Mae'r cod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb drafft yn cael ei gyd-awduro ag ymarferwyr, rhanddeiliaid ac arbenigwyr. Mae amserlen y gwaith hwn wedi newid oherwydd cyfyngiadau COVID-19 a'r amgylchedd cyfarfod rhithwir. Rydym yn awyddus bod y broses hon yn symud ymlaen ar gyflymder priodol fel bod y canlyniad yn cael ei ystyried yn llawn ac yn briodol yn ddatblygiadol. Rydym yn cynnal amrywiaeth o waith er mwyn helpu pobl i ddeall y dull gweithredu mewn perthynas ag Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb. Bydd gwaith ar y cod a'r canllawiau statudol yn parhau hyd at ddiwedd mis Mawrth 2021.

Argymhelliad 22. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i sicrhau bod y Cod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (neu'r Cod diwygiedig) yn ddarostyngedig i'r uwch-weithdrefn gadarnhaol yn hytrach na'r uwch-weithdrefn negyddol. Dylai'r ddarpariaeth yn adran 72(2) sy'n ei gwneud yn ofynnol ymgynghori ar y Cod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (neu'r Cod diwygiedig) aros

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Rydym yn derbyn yr angen am y weithdrefn gadarnhaol a mae'r Bil eisoes yn darparu ar gyfer cynnal ymgynghoriad statudol ar y Cod. Rydym o'r farn bod hyn yn bwysig gan y bydd gan y cod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb fudd cyhoeddus ehangach na dim ond yr elfennau proffesiynol a thechnegol yn y Cod yr Hyn sy'n Bwysig a'r Cod Cynnydd. Fel y cyfryw, rydym o'r farn bod proses sy'n gydnaws â phrosesau'r Senedd yn briodol.

Cynhelir ymgynghoriad cyhoeddus ar y Cod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb a'r canllawiau statudol yn ystod haf 2021.

Argymhelliad 23. Bod Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda'r Gweithgor Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb i ddarparu, erbyn y bydd y Bil yn barod i'w weithredu, fframwaith sy'n amlinellu'r dysgu proffesiynol craidd, yr adnoddau a'r cymorth arbenigol sy'n debygol o fod eu hangen i addysgu Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb sy'n briodol yn ddatblygiadol o 3-16 oed o dan y cwricwlwm newydd.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Rôl y Gweithgor Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yw llywio'r broses o ddylunio'r cod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb a'r canllawiau statudol newydd a helpu i wneud hynny, gan weithio'n agos gydag ymarferwyr i'w hailddrafftio. Bydd y grŵp hefyd yn ystyried ac yn rhoi cyngor ar yr addysgeg, yr adnoddau a'r gofynion dysgu proffesiynol ar gyfer Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb sydd eu hangen er mwyn helpu i gyflwyno Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb o fewn y cwricwlwm newydd.

Fel rhan o'n gwaith cyd-awduro ag ymarferwyr a rhanddeiliaid eraill, byddwn yn meithrin dealltwriaeth gliriach o gostau tebygol y broses weithredu. Bydd Cynllun Gweithredu'r Cwricwlwm a'r rhaglen ymchwil a gwerthuso yn nodi'r angen am adnoddau ychwanegol ac unrhyw oblygiadau o ran costau. O ystyried ein bod yn gweithio ar y dull gweithredu yn barhaus gyda'n rhanddeiliaid, byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd pan gaiff y gwaith ei gwblhau yn ddiweddarach yn 2021.

Argymhelliad 24. Bod Llywodraeth Cymru, fel mater o frys, yn lansio ymgyrch chwalu mythau am yr Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb a fydd yn cael ei chyflwyno o ganlyniad i'r Bil hwn. Dylai'r ymgyrch hon:

- herio'r camwybodaeth sydd ar led am Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb ar hyn o bryd;
- ceisio rhoi sicrwydd i rieni ynghylch cynnwys a dull cyflwyno Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb sy'n briodol yn ddatblygiadol;
- esbonio pam ei bod yn bwysig i bob plentyn a pherson ifanc gael Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Rydym yn cydnabod yr angen i ddatblygu negeseuon cywir a chadarnhaol sy'n tynnu sylw at bwysigrwydd Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb er mwyn trechu'r camwybodaeth. Bydd y broses hon yn cychwyn yn gynnar yn 2021 ac rydym yn datblygu deunydd cyfathrebu i ddarparu gwybodaeth gywir i ysgolion, rhieni a chymunedau ledled Cymru.

Bydd y negeseuon yn ffocysu ar diogelu, gan sicrhau bod dysgwyr yn ddiogel a'u helpu i feithrin cydberthnasau personol iach; a phwysigrwydd sicrhau bod unrhyw ddeunydd yn briodol yn ddatblygiadol.

Argymhelliad 25. Bod Llywodraeth Cymru, er mwyn llywio gwaith pwysig ysgolion i baratoi ar gyfer cychwyn y Bil a chyflwyno gwelliannau gan Aelodau a'u trafod, yn sicrhau bod canllawiau drafft Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg ar gael cyn dechrau Cyfnod 3

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Cafodd y Canllawiau Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg drafft eu cyd-awduro â rhanddeiliaid a phartneriaid a bydd drafft ohonynt ar gael cyn dechrau Cyfnod 3. Ein bwriad yw ymgynghori ar y canllawiau ddiwedd Gwanwyn 2021.

Argymhelliad 26. Bod Llywodraeth Cymru yn archwilio ac yn egluro ymhellach yn ystod y ddadl Cyfnod 1 a fyddai'n bosibl diwygio Atodlen 1 i'r Bil fel bod cysondeb rhwng sut mae'r gwahanol gategoriâu o ysgolion yn ystyried y maes llafur cytunedig wrth gynllunio a gweithredu'r elfen orfodol o Grefydd, Gwerthoedd a Moeseg yng nghwricwlwm yr ysgol.

Rwy'n derbyn argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid oedd amser yn caniatáu eglurhad yn ystod dadl Cyfnod 1. Mae'r diwygiad ar y gofynion i weithredu maes llafur cytunedig mewn ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir yn cael ei roi ar waith, er mwyn sicrhau bod gan bob ysgol yr un ddyletswydd i "ystyried" maes llafur cytunedig wrth ddarparu addysg Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg enwadol ar gais y rhiant.

Argymhelliad 27. Bod Llywodraeth Cymru yn egluro, yn ystod y ddadl Cyfnod 1, pam nad yw'r Bil yn cynnwys hawl i ddysgwyr sydd wedi cyrraedd aeddfedrwydd digonol ddewis y ddarpariaeth Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg a gânt lle mae modd dewis.

Rwy'n derbyn argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid oedd amser yn caniatáu eglurhad yn ystod dadl Cyfnod 1. Hyd at 16 oed, bydd rhieni yn gwneud y dewis ar ran eu plentyn, ond ar ôl 16, y person ifanc fydd yn gyfrifol am ddewis a yw am barhau i gael addysg Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg ai peidio.

Rydym yn fodlon bod y dull gweithredu yn gydnaws â'r hawliau a ddiogelir gan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 (Erthygl 2 Protocol 1 ac Erthygl 14 pan gânt eu darllen ar y cyd ag Erthygl 2 Protocol 1 yn bennaf). Bydd plant yn y chweched dosbarth dros 16 oed, ac mae cymdeithas yn cydnabod bod plant o'r oedran hwnnw yn gymwys i wneud eu dewisiadau eu hunain am amrywiaeth o bethau. Yn ein barn ni, ni fyddai dull gweithredu cyffredinol i bob gwlad o fewn deddfwriaeth y DU yn achosi problem yn hyn o beth (o gymharu, er enghraifft, ag asesu aeddfedrwydd plant penodol i wneud y dewis perthnasol). Mae'r anawsterau a ragwelwn yn rhan annatod ac yn deillio o benderfynu a yw plentyn penodol yn gymwys i ddewis peidio â mynychu gweithred addoli ar y cyd, sy'n sail dda dros ddadlau bod y sefyllfa hon yn sefyllfa lle y mae'n addas tynnu "llinell bendant" rhwng disgyblion chweched dosbarth a disgyblion nad ydynt yn y chweched dosbarth.

Argymhelliad 28. Bod Llywodraeth Cymru yn archwilio ymhellach, mewn ymgynghoriad â Chomisiynydd Plant Cymru, y dewisiadau sydd ar gael i wneud y mwyaf o'r cyfleoedd i wireddu hawliau plant ymhellach mewn perthynas â darpariaeth y Bil ar gyfer elfen orfodol Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, gan roi diweddariad ar hyn yn ystod y ddadl Cyfnod 1.

Rwy'n derbyn argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid oedd amser yn caniatáu eglurhad yn ystod dadl Cyfnod 1. Byddwn yn trafod y meysydd llafur cytunedig â Chomisiynydd Plant Cymru, er mai athrawon fydd yn gyfrifol am ddatblygu'r meysydd llafur Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg ac am eu cynnwys.

Argymhelliad 29. Bod Llywodraeth Cymru yn archwilio dewisiadau i ddiwygio'r Bil i gyfeirio at draddodiadau crefyddol ac argyhoeddiadau athronyddol nad ydynt yn grefyddol yng "Nghymru" yn hytrach nag ym "Mhrydain Fawr", o gofio bod hwn yn gwricwlwm pwrpasol i Gymru.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Byddwn yn diwygio'r Bil yn unol â hynny.

Argymhelliad 30. Bod Llywodraeth Cymru yn parhau gyda'i chynllun i newid teitl Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol i adlewyrchu'r elfen orfodol newydd o Grefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn y cwricwlwm, ond y dylid ystyried mynd i'r afael â phryderon a godwyd ynghylch yr angen i fod yn glir am Bwyllgorau Ymgynghorol Sefydlog a'r hyn y maent yn bodoli i gynghori yn ei gylch

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Nid yw'r ddeddfwriaeth sy'n gysylltiedig â'r Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol yn rhan o'r Bil Cwricwlwm ac Asesu (Cymru). Mater i lywodraeth yn y dyfodol fydd cynnal adolygiad o'r Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol, gan gynnwys newid yr enw.

Argymhelliad 31. Bod Llywodraeth Cymru yn parhau gyda'i chynllun i'r Bil osod gofyniad ar awdurdodau lleol i gynnwys yn eu Cynadleddau Meysydd Llafur Cytunedig grŵp o bobl i gynrychioli'r cyfryw argyhoeddiadau athronyddol nad ydynt yn grefyddol y dylid eu cynrychioli ym marn yr awdurdod, ond y dylid ystyried mynd i'r afael â phryderon a godwyd (gan grwpiau crefyddol, grwpiau nad ydynt yn grefyddol a grwpiau cynghori) ynghylch cydbwysedd a thegwch cyfansoddiad

Pwyllgorau Ymgynghorol Sefydlog a Chynadleddau Meysydd Llafur Cytunedig, yn enwedig mewn perthynas â hawliau pleidleisio

Derbyniaf yr argymhelliad hwn Mae'r Bil eisoes yn sicrhau y caiff pobl sy'n cynrychioli argyhoeddiadau athronyddol nad ydynt yn grefyddol eu cynrychioli, ym marn yr awdurdod. Fodd bynnag, yn ogystal â darpariaethau presennol y Bil, byddwn yn rhoi canllawiau i ALLau ar aelodaeth CYSAGau a Chynadleddau Meysydd Llafur Cytunedig er mwyn sicrhau tegwch a chynrychiolaeth briodol, ond gan sicrhau'r effaith leiaf ar gyfansoddiad y CYSAGau.

Argymhelliad 32. Bod Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda chynrychiolwyr perthnasol ac arbenigol yn y sector addysg i ddarparu, yn barod ar gyfer gweithredu'r Bil, fframwaith sy'n amlinellu'r dysgu proffesiynol craidd, yr adnoddau a'r cymorth arbenigol sy'n debygol o fod eu hangen i addysgu Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg mewn modd gwrthrychol, beirniadol a phlwrailaethol o dan y cwricwlwm newydd.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Mae dysgu proffesiynol yn hanfodol er mwyn sicrhau bod pob ymarferydd yn ymwybodol o'r cwricwlwm newydd a'i fod yn ymgysylltu ag ef a bod gan ymarferwyr y sgiliau priodol mewn perthynas â'r cwricwlwm wedi'i arwain gan ddibenion. Felly, byddwn yn parhau i ddarparu cymorth ar gyfer Dysgu Proffesiynol yn ystod y cyfnod pontio a'r cyfnod gweithredu.

Rydym yn cydnabod y bydd angen cymorth ychwanegol er mwyn comisiynu dysgu proffesiynol cadarn a phwrpasol i ymarferwyr addysgu i wella eu sgiliau yn y maes dysgu hwn ac mewn meysydd dysgu newydd eraill pwysig iawn. Byddwn yn parhau i adolygu'r adnoddau addysgu a dysgu sydd ar gael ar hyn o bryd i gefnogi addysgu ym mhob maes dysgu; rhoi cyngor ar gomisiynu adnoddau dysgu newydd; ac adolygu a datblygu'r ddarpariaeth bresennol.

Rydym hefyd wrthi'n trafod y gofynion dysgu proffesiynol ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg â CCYSAGauC ac rydym yn darparu cymorth i ddatblygu fframweithiau er mwyn helpu i gyflwyno addysg Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg enwadol o fewn ysgolion yr Eglwys yng Nghymru ac ysgolion Catholig ac i sicrhau y caiff disgyblaeth addysg grefyddol ei chyflwyno'n unol â gweithredoedd ymddiriedaeth yr ysgol a daliadau'r Eglwys.

Caiff costau eu monitro a'u hadolygu fel rhan o'r rhaglen Ymchwil a Gwerthuso.

Argymhelliad 33. Bod Llywodraeth Cymru yn gweithio'n gyflym i sicrhau bod cwricwlwm y blynyddoedd cynnar ar gael, er mwyn cynyddu'r amser sydd gan leoliadau i baratoi ar gyfer ei weithredu. Rhaid i randdeiliaid perthnasol chwarae rhan agos yn y gwaith o'i ddatblygu.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Rydym yn gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid o'r sector nas cynhelir, gan gynnwys ymarferwyr ac athrawon ymgynghorol y blynyddoedd cynnar, i gyd-awduro fframwaith cwricwlwm ac asesu cynhwysol a fu'n destun gweithdrefnau sicrhau ansawdd i ddysgwyr sy'n cael addysg mewn lleoliadau nas cynhelir. Mae hyn yn rhan graidd o'r broses ddysgu a'r broses ymgysylltu ymgynghorol.

Rydym yn bwriadu defnyddio tymor yr haf 2021 i dreialu'r trefniadau cwricwlwm ac asesu drafft, ochr yn ochr ag ymgynghoriad cyhoeddus i sicrhau ein bod wedi ymgysylltu'n llawn ac yn effeithiol â'r sector ac eraill cyn cyhoeddi'r fframwaith cwricwlwm ac asesu terfynol yn ystod tymor yr hydref.

Argymhelliad 34. Bod Llywodraeth Cymru yn gwneud gwaith i amcangyfrif goblygiadau cost y Bil ar gyfer lleoliadau meithrin a ariennir nas cynhelir, a'i bod yn ei ddarparu i'r Senedd i'w chynorthwyo wrth ystyried y Bil.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Fel rhan o'n gwaith cyd-awduro ag ymarferwyr ar gwricwlwm y blynyddoedd cynnar, byddwn yn meithrin dealltwriaeth gliriach o gostau tebygol y broses weithredu. Byddwn yn parhau i weithio gyda phob ysgol a lleoliad fel rhan o'r Cynllun Gweithredu a'r rhaglen ymchwil a gwerthuso a chaiff costau eu monitro a'u hadolygu fel rhan o hyn. O ystyried ein bod yn gweithio ar y dull gweithredu yn barhaus gyda'n rhanddeiliaid, byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd yn ddiweddarach yn 2021.

Argymhelliad 35. Bod Llywodraeth Cymru yn bwrw ymlaen yn gyflym gyda'i gwaith i ddatblygu canllawiau atodol i gefnogi dilyniant ac asesiad plant cyn 5 oed ac yn ystyried angen—a phwrpas—cael cam cynnydd cynharach na 5 oed ar ei chontinwmm dysgu arfaethedig.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac yn derbyn yn rhannol yr argymhelliad hwn. Ar ôl cyhoeddi Fframwaith Cwricwlwm i Gymru ym mis Ionawr, nodwyd angen am ganllawiau manylach i helpu ymarferwyr sy'n gweithio gyda dysgwyr yn ystod y cyfnod dysgu sy'n arwain at gam cynnydd 1. Rydym wedi gweithio'n agos gydag amrywiaeth o randdeiliaid, gan gynnwys penaethiaid, ysgolion arbennig, ymarferwyr nas cynhelir, athrawon ymgynghorol y blynyddoedd cynnar ac academyddion i gyd-awduro canllawiau ychwanegol i ddiwallu'r angen hwn.

Bydd y canllawiau Llwybrau Galluogi hyn yn rhan o Fframwaith Cwricwlwm i Gymru a byddant ar gael i'w defnyddio gan bob ymarferydd sy'n gweithio gyda dysgwyr sydd, ar lefel ddatblygiadol, yn y cyfnod dysgu sy'n arwain at gam cynnydd 1, ni waeth beth fo'u hoedran cronolegol. Gallai hyn gynnwys rhai lleoliadau nas cynhelir, ysgolion, ysgolion arbennig a rhai lleoliadau UCD/EOTAS. Bydd y canllawiau wedi'u cysylltu'n glir ac yn amlwg â phedwar diben y cwricwlwm, y Meysydd Dysgu a Phrofiad a'r datganiadau o'r hyn sy'n bwysig er mwyn sicrhau y gall dysgwyr symud yn ddi-dor ar hyd y continwmm i mewn i'r camau cynnydd. Oherwydd datblygiad y canllawiau hyn nid ystyrir bod angen cam cynnydd cynharach. Caiff y canllawiau Llwybrau Galluogi drafft eu cyhoeddi er mwyn ymgynghori arnynt yn ystod tymor yr haf 2021 a bydd y fersiwn derfynol ar gael yn ystod tymor yr hydref.

Argymhelliad 36. Bod Llywodraeth Cymru, yng ngoleuni dull newydd y Cwricwlwm i Gymru, yn gwneud gwaith pellach i sicrhau bod y broses o symud dysgwyr rhwng addysg 3-16 oed ac addysg a hyfforddiant ôl-16 mor effeithiol a di-dor â phosibl. Mae angen ystyried hyn o safbwynt y Bil hwn ac unrhyw ddiwygiad i addysg a hyfforddiant ôl-orfodol yn y dyfodol.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Er mwyn sicrhau parhad dysgu ôl-16, mae angen addysg a hyfforddiant ôl-orfodol arnom sy'n gydnaws â'n gwerthoedd a'n hamcanion fel y'u nodir yn Cenhadaeth ein Cenedl a'r Weledigaeth ar gyfer Addysg a Hyfforddiant Ôl-orfodol a gyhoeddwyd gennym yn ddiweddar sy'n cefnogi'r pedwar diben sy'n sail i'r Cwricwlwm i Gymru.

Rydym yn cydnabod bod angen trefniadau pontio llyfnach rhwng ysgolion a cholegau a rhwng llwybrau galwedigaethol a llwybrau academiaidd. Caiff y mater hwn ei nodi yn y cynllun gweithredu fel mater i'r Rhwydwaith Cenedlaethol ei ystyried a byddwn yn gweithio'n agos gyda'r sector addysg ôl-16 er mwyn cyflawni hyn.

Bydd y rhaglen ymchwil a gwerthuso, fel yr esbennir ym Mhennod 11 o'r Memorandwm Esboniadol, yn ystyried i ba raddau y caiff nodau'r diwygiadau eu cyflawni, gan gynnwys y nodau allweddol y bydd cwricwlwm pob ysgol yn diwallu anghenion pob dysgwr, y bydd dysgwyr yn barod i ddysgu drwy gydol eu bywydau, ac i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith. Bydd y rhaglen yn ymestyn y tu hwnt i 2030 a bydd yn ystyried y canlyniadau tymor hwy i ddysgwyr y tu hwnt i addysg statudol, i mewn i addysg bellach ac addysg uwch a chyflogaeth.

Argymhelliad 37. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i'w gwneud yn ofynnol i ysgolion ddarparu Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb i ddisgyblion chweched dosbarth sy'n gwneud cais am y ddarpariaeth honno.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Y grŵp oedran â blaenoriaeth yw 3-16, felly erbyn i'r dysgwr gyrraedd 16 oed, bydd yn cael yr addysg angenrheidiol yn ystod ei haddysg orfodol. Bydd y canllawiau Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn rhoi cymorth i ddarparwyr ôl-16 mewn perthynas ag Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb a materion eraill sy'n ymwneud ag iechyd a lles, fel rhan o'u dyletswyddau gofal a'u dyletswyddau bugeiliol ehangach. Er bod y dull gweithredu ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn wahanol, bydd y sefyllfa o ran Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn y chweched dosbarth yr un peth i fyfyrwyr mewn sefydliadau addysg bellach.

Argymhelliad 38. Bod rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau'n llwyr fod y cwricwlwm newydd yn uchelgeisiol o ran addysg a chyfleoedd bywyd dysgwyr mewn addysg heblaw yn yr ysgol, trwy ddarpariaethau'r Bil a'r canllawiau statudol sydd ar ddod ar weithredu'r cwricwlwm newydd mewn lleoliadau EOTAS.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Caiff y canllawiau statudol eu cyhoeddi'n benodol ar gyfer Unedau Cyfeirio Disgyblion (UCDau) a lleoliadau EOTAS ac mae'r canllawiau hyn yn cael eu datblygu mewn partneriaeth a thrwy waith cyd-awduro gan ymarferwyr a phobl eraill sydd â phrofiad o ddarpariaeth o'r fath ac arbenigedd yn y maes. Rydym yn nodi'n glir yn y canllawiau statudol hyn y dylai pob lleoliad EOTAS anelu at ddatblygu cwricwlwm arloesol a chreadigol sy'n cynnig llwybrau i bob dysgwr sy'n gadarn, yn briodol, yn gydlynol ac yn uchelgeisiol.

Cynigir yn y cwricwlwm newydd bod yn rhaid i UCDau ddarparu dysgu sy'n galluogi dysgwyr i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir gan y pedwar diben: sy'n addas ar gyfer oedranau, galluoedd a doniau'r dysgwyr; sy'n cynnig cynnydd priodol ac sy'n eang ac yn gytbwys. Rhaid iddo hefyd ddarparu ar gyfer addysgu a dysgu sy'n datblygu sgiliau trawsgwricwlaidd gorfodol sy'n hanfodol i gyfleoedd bywyd dysgwyr ac sydd hefyd yn ymdrin â dysgu am iechyd a lles ac addysg cydberthynas a rhywioldeb.

Yn 2019/20, rhyddhawyd £24m i ysgolion drwy'r grant dysgu proffesiynol a dyrannwyd £180,000 ychwanegol i bob UCD yng Nghymru er mwyn sicrhau y gallant fanteisio ar y dysgu proffesiynol sy'n ofynnol er mwyn arwain trawsnewidiad dwys yn y ffordd y mae ein ymarferwyr a'n harweinwyr yn ystyried eu dysgu proffesiynol yn sgil y cwricwlwm newydd Rhoddwyd £7m arall i ysgolion ac UCDau yn 2020-2021.

Argymhelliad 39. Bod rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau'n llwyr fod gan y cwricwlwm newydd ddull wedi'i deilwra i unigolion o ran y cwricwlwm a ddarperir i ddysgwyr mewn lleoliadau EOTAS (e.e. darpariaeth sy'n rhoi sylw i'w hanghenion dysgu ychwanegol, sy'n ystyried anawsterau emosiynol, cymdeithasol ac ymddygiadol, neu sy'n cydnabod ffactorau meddygol). Dylid cyflawni hyn trwy ddarpariaethau'r Bil a'r

canllawiau statudol sydd ar ddod ar weithredu'r cwricwlwm newydd mewn lleoliadau EOTAS.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae'r cwricwlwm newydd yn galluogi dull gweithredu wedi'i deilwra i ddysgwyr a amlinellir yn ein canllawiau statudol i ymarferwyr. Caiff y cwricwlwm mewn lleoliadau EOTAS ei gynllunio, ei ddylunio a'i weithredu ar y cyd â'r dysgwr, y darparwr, yr ysgol a'r rhieni/gofalwyr a bydd yn canolbwyntio'n benodol ar anghenion y dysgwr hwnnw. Bydd hefyd yn helpu'r dysgwr i ailintegreiddio yn ôl i addysg brif ffrwd ac yn ei alluogi i ddatblygu ymhellach i'r cam addysg nesaf neu i fyd gwaith.

Un o egwyddorion allweddol y canllawiau statudol newydd ar gyfer lleoliadau EOTAS yw bod yn rhaid i'r gwaith o gynllunio, dylunio a gweithredu'r cwricwlwm hwyluso lles pob dysgwr. Dylai'r dysgu gefnogi lles meddwl, lles emosiynol, lles corfforol a lles cymdeithasol dysgwyr. Mae lles yn alluogwr dysgu hanfodol – ni fydd dysgwyr nad ydynt yn fodlon, yn ddiogel ac yn sicr yn dysgu'n effeithiol.

Rydym yn glir bod EOTAS wedi'i dylunio ar gyfer lleoliadau byrdymor er mwyn helpu dysgwyr i ddychwelyd i addysg brif ffrwd, er ein bod yn cydnabod y bydd rhai dysgwyr yn parhau mewn lleoliadau EOTAS drwy gydol eu haddysg orfodol.

Argymhelliad 40. Rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau'n llwyr fod y cwricwlwm a ddarperir mewn lleoliadau EOTAS yn galluogi disgyblion i ailintegreiddio i ysgolion prif ffrwd, lle bo'n briodol ac yn bosibl, trwy ddarpariaethau'r Bil a'r canllawiau statudol sydd ar ddod ar weithredu'r cwricwlwm newydd mewn lleoliadau EOTAS.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae'r canllawiau statudol ychwanegol yn nodi y caiff y cwricwlwm newydd ei gynllunio, ei ddylunio a'i weithredu er mwyn helpu i ailintegreiddio dysgwyr sy'n cael EOTAS i mewn i ddarpariaeth brif ffrwd neu ddarpariaeth arbenigol, a/neu i'w galluogi i wneud cynnydd tuag at addysg bellach, hyfforddiant neu'r byd gwaith.

Rydym yn datblygu Canllawiau Atgyfeirio a Chomisiynu EOTAS a fydd yn rhoi cyngor ar ein disgyblion ynghylch ailintegreiddio. At hynny, bydd y gwaith o gynllunio'r cwricwlwm yn seiliedig ar anghenion dysgwyr a gellir ei newid neu ei ddiweddarau dros amser er mwyn adlewyrchu anghenion a blaenoriaethau newidiol.

Argymhelliad 41. Bod Llywodraeth Cymru yn egluro pa fecanweithiau sy'n bodoli i rieni a dysgwyr herio'r cwricwlwm a gynigir i ddysgwyr mewn addysg heblaw yn yr ysgol os ydynt yn credu nad yw'n bodloni'r gofynion o dan y Bil.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae mecanweithiau yn bodoli eisoes i rieni a/neu ddisgyblion herio'r ddarpariaeth gwricwlaidd mewn UC Dau. Mae Atodlen 1 o Ddeddf Addysg 1996 yn nodi bod yn rhaid i bob ALI wneud trefniadau i ystyried ac ymateb i unrhyw gŵyn sy'n awgrymu bod yr awdurdod, neu'r athro sy'n gyfrifol am unrhyw uned cyfeirio disgyblion yng Nghymru, wedi gweithredu neu'n bwriadu gweithredu'n afresymol mewn perthynas ag arfer unrhyw bŵer sydd ganddo, neu wrth gyflawni unrhyw ddyletswydd sydd arno, mewn perthynas â darparu'r cwricwlwm neu ei fod wedi methu â chyflawni unrhyw ddyletswydd o'r fath.

Os byddant yn anfodlon o hyd ar ôl atgyfeirio'r mater i'r ALI, gallant ofyn i Weinidogion Cymru arfer eu bwerau ymyrryd yn Rhan 2 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 os byddant o'r farn bod unrhyw sail ymyrryd a nodir yn y Ddeddf honno yn gymwys.

Ar gyfer EOTAS nad ydynt yn UC Dau, byddai'r her mewn perthynas â'r ALI a wnaeth y trefniadau.

Argymhelliad 42. Bod Llywodraeth Cymru yn egluro sut y dylid dehongli “galluedd i ddeall” at ddibenion y Bil. Gallai hyn gynnwys canllawiau ar y ffactorau y dylai penaethiaid a chyrrff llywodraethu eu hystyried wrth benderfynu a oes gan ddisgybl y galluedd i ddeall.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Rydym yn bwriadu cynnwys eglurhad ar hyn yn y canllawiau statudol sy'n cael eu datblygu ar hyn o bryd i benaethiaid a chyrrff llywodraethu.

Argymhelliad 43. Bod Llywodraeth Cymru yn egluro'r rhesymau pam na fydd eithriadau ychwanegol i ofynion y cwricwlwm o dan reoliadau a wneir o dan adran 50 o reidrwydd yn amodol ar fodloni'r gofynion cwricwlwm cyffredinol, yn wahanol i eithriadau y darperir ar eu cyfer gan adrannau eraill o'r Bil.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae'r Bil yn ei gwneud yn ofynnol bod yn rhaid i ddisgyblion rhwng 14 ac 16 astudio rhywbeth o bob un o'r Meysydd Dysgu a Phrofiad a'r holl elfennau gorfodol. Os daw Gweinidogion Cymru yn ymwybodol o unrhyw gulhau'r cynnig cwricwlwm ar gyfer y garfan hon gallent wneud rheoliadau o dan adran 25 o'r Bil. [Mae adran 25 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru nodi gofynion pellach ar gyfer cwricwlwm ar gyfer pobl ifanc 14-16 oed.]

Gellir defnyddio'r pŵer yn adran 25 i fynnu bod rhywbeth yn cael ei gynnwys mewn cwricwlwm, neu i'w gwneud yn ofynnol i rywbeth beidio â chael ei gynnwys. Pe bai tystiolaeth bod rhai ysgolion yn cynnig cwricwlwm cul i'r grŵp oedran hwn, neu ddim yn darparu cyrsiau astudio sy'n arwain at rai cymwysterau, gellir defnyddio'r pŵer hwn i fynd i'r afael â'r sefyllfa.

Mae'r rhaglen ymchwil a gwerthuso, fel y'i crynhoir ym Mhennod 11 o'r Memorandwm Esboniadol, yn cynnwys tasgau i nodi a monitro buddiannau ac effeithiau anfwriadol y diwygiadau, ac i sicrhau y tynnir sylw Gweinidogion atynt.

Argymhelliad 44. Bod Llywodraeth Cymru:

- **yn rhoi sicrwydd y bydd fframwaith y cwricwlwm yn sicrhau cynnig digon eang i bobl ifanc 14 i 16 oed, gydag ystod eang o opsiynau cwrs ar gael, gan gynnwys cyrsiau galwedigaethol;**
- **yn monitro'r sefyllfa hon yn agos a pharhau i ystyried yr angen i wneud rheoliadau ar unwaith sy'n nodi gofynion pellach yn ôl yr angen.**

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae'r Bil yn ei gwneud yn ofynnol i ddisgyblion rhwng 14 ac 16 oed astudio rhywbeth o bob un o'r Meysydd Dysgu a Phrofiad a'r holl elfennau gorfodol. Os daw Gweinidogion Cymru yn ymwybodol o unrhyw achos o gyfyngu'r ddarpariaeth gwricwlaidd i'r garfan hon, gallant wneud rheoliadau o dan adran 25 o'r Bil. Mae adran 25 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru nodi rhagor o ofynion ar gyfer cwricwlwm ar gyfer disgyblion 14-16 oed.

Gellir defnyddio'r pŵer yn adran 25 i'w gwneud yn ofynnol i rywbeth gael ei gynnwys mewn cwricwlwm neu i rywbeth beidio â chael ei gynnwys. Os bydd tystiolaeth bod rhai ysgolion yn cynnig cwricwlwm cyfyngol i'r grŵp oedran hwn, neu nad ydynt yn darparu cyrsiau astudio sy'n arwain at gymwysterau penodol, yna gellir defnyddio'r pŵer hwn i fynd i'r afael â'r sefyllfa.

Mae'r rhaglen ymchwil a gwerthuso, fel y'i crynhoir ym Mhennod 11 o'r Memorandwm Esboniadol, yn cynnwys tasgau i nodi a monitro buddiannau ac effeithiau anfwriadol y diwygiadau, ac i sicrhau y tynnir sylw Gweinidogion atynt.

Argymhelliad 45. Bod Llywodraeth Cymru yn monitro'n agos sut mae'r pŵer a roddir i bennaethiaid yn adran 33 yn cael ei ddefnyddio ac yn sicrhau, gan gynnwys drwy'r canllawiau statudol sy'n sail i'r cwricwlwm, na chaiff ei ddefnyddio i wrthod dewisiadau disgyblion yn ddiangen nac i atal dyheadau uchel i bob dysgwr

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Bydd hyn yn rhan o'r Adolygiad Ôl-weithredu a nodir ym Mhennod 11 o'r Memorandwm Esboniadol, a fydd yn broses ddysgu barhaus, gan gynnwys gwerthusiad o effeithiau'r cwricwlwm newydd. Nodir hefyd ym Mhennod 11 y bwriad i gynnal rhaglen ymchwil a gwerthuso, a fydd yn nodi sut y gellir casglu a chyflwyno tystiolaeth o ansawdd uchel ynghylch gweithredu'r diwygiadau a'u heffeithiau mewn ffordd ddibynadwy. Yn olaf, mae annog dyheadau uchel ymhlith pob dysgwr a dylunio cwricwla cynhwysol y gall pawb gymryd rhan ynddynt yn nodau hanfodol mewn perthynas â'r diwygiadau.

Mae'r rhaglen ymchwil a gwerthuso, fel y'i crynhoir ym Mhennod 11 o'r Memorandwm Esboniadol, yn cynnwys tasgau i nodi a monitro buddiannau ac effeithiau anfwriadol y diwygiadau, ac i sicrhau y tynnir sylw Gweinidogion atynt.

Argymhelliad 46. Dylai Llywodraeth Cymru:

- yn sicrhau bod yr agwedd strategol tuag at y Cwricwlwm i Gymru a'r gwaith o'i weithredu yn cefnogi buddiannau disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol ac anableddau yn llawn, a'u bod yn gyson â darpariaethau Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018;
- yn monitro'r sefyllfa hon yn agos ac ystyried cryfhau'r cyfeiriadau at ADY ac anableddau mewn canllawiau ar weithredu'r cwricwlwm.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae'r system ADY a'r Cwricwlwm i Gymru yn seiliedig ar egwyddorion cyffredin ac mae'r ddau wedi'u cynllunio i gyflwyno system addysg gynhwysol a chyfwerth. Mae'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg yn cynnwys dyletswyddau sy'n ymwneud â chynnwys plant o fewn ysgolion prif ffrwd a gynhelir a'u cynnwys o fewn gweithgareddau ysgolion o'r fath ochr yn ochr â phlant nad oes ganddynt ADY (gweler adrannau 51 a 52 o'r Ddeddf honno). Ymhellach, bydd y broses o ddylunio'r Cwricwlwm i Gymru a'r egwyddor y bydd dysgwyr yn gwneud cynnydd ar hyd continwrm dysgu o 3-16 oed yn helpu i ddileu'r rhwystrau y mae cymdeithas ei hun yn eu gosod ar ddysgu y mae'n rhaid i blant ag ADY eu goresgyn er mwyn cyflawni eu potensial.

Dyluniwyd y Meysydd Dysgu a Phrofiad i fod yn hygyrch ac yn gynhwysol i bob dysgwr, gan gynnwys y rheini ag ADY ac maent yn cynnig mwy o gyfleoedd i staff ddefnyddio eu gwybodaeth am sgiliau a galluoedd plentyn i nodi ffyrdd o ddarparu mynediad priodol a phenodol i'r cwricwlwm i blant ag ADY a'u rhoi ar waith. Mae canllawiau'r cwricwlwm yn cynnwys canllawiau penodol ar ADY yn y cwricwlwm ac mae swyddogion yn parhau i gydweithio ym mhob rhan o'r Gyfarwyddiaeth Addysg er mwyn helpu i sicrhau cysondeb rhwng y system ADY newydd, diwygiadau i'r cwricwlwm a'r rhaglen dysgu proffesiynol ehangach.

Mae'r rhaglen ymchwil a gwerthuso, fel y'i crynhoir ym Mhennod 11 o'r Memorandwm Esboniadol, yn cynnwys tasgau i nodi a monitro buddiannau ac effeithiau anfwriadol y diwygiadau, ac i sicrhau y tynnir sylw Gweinidogion atynt.

Argymhelliad 47. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i gynnwys, ar ei wyneb, ddyletswydd i roi sylw dyladwy i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl

ag Anableddau (UNCRPD). O ystyried eu priod rolau mewn perthynas â'r Cwricwlwm i Gymru, dylid gosod y ddyletswydd hon ar bawb a restrir yn adran 66(3) o'r Bil wrth arfer unrhyw un o'u swyddogaethau a roddir gan neu o dan y Bil.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Datblygwyd y Bil i fod yn gwbl gynhwysol ac ni waeth beth yw galluedd plentyn, mae'r hawl ganddo i addysgu a dysgu o dan y Cwricwlwm i Gymru. Ceir camau diogelu pellach yn Neddf Cydraddoldeb 2010 a chaiff hawliadau sy'n ymwneud ag achosion o wahaniaethu ar sail anabledd mewn ysgolion eu gwranddo yn y Tribiwnlys Addysg o dan y Ddeddf honno.

Mae CCUHPA, fel CCUHP, wedi'i anelu at wladwriaethau ac, felly, mater i Lywodraethau yw sicrhau cydymffurfiaeth drwy eu cyfreithiau, eu camau gweinyddol a mesurau priodol eraill. Mae hon yn egwyddor bwysig, ac oni bai bod y wladwriaeth yn darparu'r gwasanaeth yn uniongyrchol, nid yw'r Confensiwn hwn wedi'i dargedu at ddarparu'r gwasanaeth rheng flaen.

Ni fyddai gosod dyletswydd gyffredinol ar bersonau neu gyrff sy'n arfer swyddogaethau o dan y Bil i roi sylw dyledus i CCUHP, ynddo'i hun, yn gwella canlyniadau i blant a phobl ifanc. Ni fyddai'n gwarantu cam na chanlyniad penodol ac, yn ymarferol, gallai gael yr effaith groes a gweithio yn erbyn nodau dyletswydd o'r fath sy'n llawn bwriadau da. Dyletswyddau penodol ac ymarferol ar gyrff cyhoeddus fydd yn gwella canlyniadau, a dyma'r dull gweithredu rydym wedi'i fabwysiadu yn y Bil. Er enghraifft, mewn perthynas â darpariaethau yn y Bil sy'n ymwneud â dewis disgybl a'r pŵer a roddir i benaethiaid benderfynu nad yw'r ddyletswydd i sicrhau dysgu ac addysgu yn gymwys.

Petaem yn gosod dyletswydd i roi sylw dyledus i CCUHP yn uniongyrchol ar y rhai sy'n arfer swyddogaethau o dan y Bil, mae risg y byddem yn tynnu sylw ymarferwyr rheng flaen oddi ar y gwaith o gefnogi dysgwyr drwy greu haenau o fiwrocratiaeth – byddai'n rhaid i athrawon, ysgolion a chyrrff llywodraethu ddangos eu bod wedi ystyried y Confensiwn wrth ryngweithio â phob plentyn a pherson ifanc, ac mae'n amheus y byddai'n sicrhau canlyniadau 'gwell' amlwg i blant.

Argymhelliad 48. Bod Llywodraeth Cymru yn datblygu'r Cod Cynnydd gyda'r bwriad o hyrwyddo'r dyheadau uchaf i bob dysgwr, gan eu cefnogi i gyrraedd eu potensial llawn.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y Cod Cynnydd drafft ym mis Ionawr 2019 er mwyn hyrwyddo'r dyheadau uchaf i bob dysgwr, gan eu cefnogi i gyrraedd eu potensial llawn.

Argymhelliad 49. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i sicrhau bod y Cod Cynnydd yn ddarostyngedig i'r uwch-weithdrefn gadarnhaol yn hytrach na'r uwch-weithdrefn negyddol. Dylai'r ddarpariaeth yn adran 72(2) sy'n ei gwneud yn ofynnol ymgynghori ar y Cod Cynnydd (neu'r Cod diwygiedig) aros.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Dogfen broffesiynol dechnegol yw hon a ddatblygwyd gan gydweithio'n agos ag ymarferwyr. Nawr ac yn y dyfodol, bydd y cod hwn yn deillio o waith cyd-awduro. Mae sicrhau bod y gwaith hwnnw yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol yn bwrw amheuan ar y broses honno. Mae hefyd yn codi pryderon sylweddol o ran dilysrwydd y broses honno a'r gallu i ymddiried ynddi os caiff safbwyntiau ystyrlon ymarferwyr wedyn eu diystyru.

Mae'n debygol y caiff y Cod ei ddiweddarau er mwyn ymateb i amgylchiadau newidiol mewn ysgolion yn y tymor hwy ac rydym o'r farn bod y weithdrefn negyddol yn cynnig y lefel briodol o hyblygrwydd er mwyn caniatáu i hyn ddigwydd o fewn cyfnod amser rhesymol. Byddai unrhyw newidiadau i'r Cod yn cael eu cyd-awduro ag ymarferwyr, gan barhau i fanteisio ar eu barn a'u profiad proffesiynol.

Nid yw'r cod yn caniatáu i ni wneud rhai pethau penodol a fyddai'n cael eu hystyried yn bethau o bwysigrwydd arbennig fel gosod neu gynyddu trethiant; darpariaeth sy'n ymwneud â gwariant sylweddol gan y Llywodraeth; pwerau i greu darpariaethau troseddol anarferol neu gosbau sifil anarferol; neu bwerau i roi pwerau mynediad, arholi neu arolygu anarferol, neu ddarparu ar gyfer casglu gwybodaeth o dan bwerau gorfodi. Nid yw'r un o'r materion hyn yn gymwys yn yr achos hwn.

Argymhelliad 50. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio adran 58(1) o'r Bil i ddileu "caiff" a rhoi "rhaid" yn ei le.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Byddwn yn gwneud rheoliadau er mwyn rhoi'r trefniadau asesu newydd ar waith yn effeithiol ac rydym yn fodlon diwygio'r broses hon yn ddi-au.

Argymhelliad 51. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i sicrhau bod rheoliadau a wneir o dan adran 58 ynghylch trefniadau asesu yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Bydd yr is-ddeddfwriaeth a wneir o dan yr adran hon yn rhagnodi manylion gweithredol a thechnegol ac felly rydym o'r farn bod y weithdrefn negyddol yn briodol. Hefyd mae'r rheoliadau sy'n rhagnodi trefniadau asesu ar hyn o bryd o dan Adran 108 o Ddeddf Addysg 2002 yn dilyn y weithdrefn negyddol. Mae'r dull a gymerir yn y Bil hwn yn gyson â hynny.

Mae manylion y rheoliadau hynny yn dechnegol a chânt eu diweddarau'n aml er mwyn adlewyrchu ymarfer sy'n datblygu yn y maes hwn. Bydd defnyddio'r weithdrefn negyddol yn caniatáu i Weinidogion Cymru ymateb yn gyflymach i'r newidiadau hynny. Yn olaf, hoffem nodi hynny ni fydd y rheoliadau yn ymdrin â materion â goblygiadau strwythurol nac ariannol fel gosod dirwyon neu ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol.

Argymhelliad 52. Bod Llywodraeth Cymru yn darparu diweddariad, yn barod ar gyfer gweithredu'r Bil, ar y gwaith parhaus y tu hwnt i'r Bil i ddiwygio trefniadau atebolrwydd ysgolion ac egluro sut y bydd hynny'n cyd-fynd â'r cwricwlwm newydd.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Yn ein diweddariad ar 'Cenhadaeth ein Cenedl', rydym yn nodi bwriad i lunio canllawiau gwella ysgolion anstatudol.

Bydd y canllawiau yn ffurfioli ac yn atgyfnerthu ein ffordd o ystyried sut y bydd y fframwaith gwerthuso, gwella ac atebolrwydd yn gweithio a sut y bydd yn cyd-fynd â'r Cwricwlwm i Gymru. Byddwn yn nodi dull gweithredu cydlynol a chyson i ysgolion a'r haen ganol mewn perthynas â gwella ysgolion ac atebolrwydd, mewn un cyfres o ganllawiau cyffredin, am y tro cyntaf.

Bu swyddogion yn gweithio gyda grŵp eang o randdeiliaid i ddatblygu'r canllawiau a byddant yn cynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar ddechrau'r Flwyddyn Newydd gyda'r bwriad o lunio canllawiau i'w defnyddio o fis Medi 2021.

Argymhelliad 53. Bod Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod y canllawiau asesu a gyhoeddir ochr yn ochr â'r cwricwlwm newydd yn canolbwyntio ar asesiad athrawon ac adborth i ddysgwyr.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Rydym wedi cyhoeddi canllawiau cynhwysfawr fel rhan o ganllawiau Cwricwlwm i Gymru,

Argymhelliad 54. Bod Llywodraeth Cymru yn egluro a fydd y canllawiau sydd i'w cyhoeddi ar asesu yn statudol, ac os nad ydynt yn statudol, ystyried a oes angen iddynt fod.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Bydd y canllawiau sydd i'w cyhoeddi ar asesu yn statudol.

Argymhelliad 55. Bod Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda Cymwysterau Cymru i barhau gyda chyflymder â'r gwaith i ddiwygio cymwysterau, gan sicrhau bod y cymwysterau sydd ar gael i bobl ifanc 16 oed a'r Cwricwlwm i Gymru yn cyd-fynd cymaint â phosibl.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae'r Cwricwlwm i Gymru yn cynnig cyfle newydd i ystyried rôl a natur y cymwysterau a gaiff eu hastudio gan ddisgyblion 16 oed ac mae Cymwysterau Cymru wedi chwarae ran weithredol yn y broses o ddatblygu'r Cwricwlwm i Gymru ac mae'n parhau i wneud hynny, er mwyn sicrhau cysondeb. Maent hefyd yn ceisio sicrhau cysondeb pellach rhwng ei waith adolygu sectorau a'i waith ar ddatblygu cymwysterau er mwyn cefnogi'r cwricwlwm newydd.

Mae Cymwysterau Cymru yn ymgymryd â rhaglen ymgynghori tri cham i adolygu a diwygio'r ddarpariaeth cymwysterau er mwyn sicrhau ei bod yn cyd-fynd â'r Cwricwlwm i Gymru. Ystyriodd y cam cyntaf yr egwyddorion a ddylai lywio'r amrywiaeth o gymwysterau i ddisgyblion 16 oed yn y dyfodol, a daeth i ben ym mis Chwefror 2020. Bydd y cam nesaf a fydd yn ystyried y prif gymwysterau a ddylai fod ar gael i ddisgyblion 16 oed eu hastudio yn dechrau'n gynnar yn y Flwyddyn Newydd. Bydd yn ystyried pa gymwysterau a gaiff eu llunio yng Nghymru sydd eu hangen ac wedyn bydd yr ymgynghoriad yn ystyried sut y cânt eu dylunio a'u hasesu. Bydd y cymwysterau newydd ar gael i'w haddysgu gyntaf yn 2025 gyda'r arholiadau cyntaf yn cael eu cynnal yn 2027.

Mae Cymwysterau Cymru hefyd yn adolygu'r gwersi a ddysgwyd o'r pandemig o ran ystyried asesiadau digidol ac asesiadau mwy rheolaidd a/neu barhaus.

Argymhelliad 56. Bod Llywodraeth Cymru yn monitro ac yn cefnogi gwaith Cymwysterau Cymru yn ofalus wrth ddiwygio cymwysterau i gyd-fynd â'r Cwricwlwm i Gymru ac, wrth gynnal rôl Cymwysterau Cymru fel rheoleiddiwr annibynnol, yn rhoi arweiniad a chyfeiriad clir i sicrhau bod y gwaith hwn yn parhau ar y trywydd iawn.

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Mae Llywodraeth Cymru yn gweithio'n agos gyda Cymwysterau Cymru er mwyn helpu i ddiwygio cymwysterau a sicrhau eu bod yn cyd-fynd â'r Cwricwlwm i Gymru.

Mae trefniadau atebolrwydd cadarn ar waith er mwyn goruchwyllo'r broses gyflwyno a rheoli risgiau allweddol.

Argymhelliad 57. Bod Llywodraeth Cymru, yn sgil ein casgliad bod y rhwystrau posibl a nodwyd fel rhan o'n gwaith craffu Cyfnod 1 yn peri risgiau sylweddol i weithredu'r Bil yn llwyddiannus, yn cymryd y camau isod:

- **bwrw ymlaen yn gyflym â'i bwriad i adolygu'r ddogfen 'Cwricwlwm i Gymru: Y daith i 2022' a defnyddio'r hyn a ddysgwyd o'r ymarfer hwnnw, ac unrhyw gyngor arall gan yr OECD, i lywio proses weithredu'r Bil (gan gynnwys yr amserlenni perthnasol);**
- **nodi'r camau y bydd yn eu cymryd i fodloni ei hun a rhanddeiliaid y gall pob lleoliad weithredu'r ddeddfwriaeth hon yn effeithiol o'r cychwyn cyntaf.**

Derbyniad yr argymhelliad hwn. Cyhoeddwyd 'Y daith i 2022' gennym ym mis Hydref, yn seiliedig ar drefniadau cydweithio â chonsortia rhanbarthol ac Estyn. Byddwn yn parhau i'w fonitro a'i adolygu'n rheolaidd.

Fel y nodwyd yn ein diweddariad ar 'Cenhadaeth ein Cenedl', rydym yn datblygu cynllun gweithredu i nodi'r camau y bydd y system yn eu cymryd i helpu pob lleoliad i roi'r ddeddfwriaeth ar waith yn effeithiol o'r cychwyn cyntaf. Fe'i cyd-ddatblygwyd gyda'r consortia rhanbarthol ac Estyn. Caiff y broses ei chefnogi gan Rwydwaith Cenedlaethol a fydd yn dod â gwneuthurwyr polisi, partneriaid galluogi ac ymarferwyr ynghyd er mwyn deall yr heriau a'r rhwystrau gweithredu sy'n wynebu ysgolion ac ymdrin â nhw'n well. Bydd y gwaith yn parhau ar sail cyd-awduro, cydweithio ac ymgysylltu. Bydd y cynllun gweithredu hefyd yn nodi trefniadau ar gyfer gwerthuso'r broses o ddiwygio'r cwricwlwm. Byddwn yn anelu at gyhoeddi'r cynllun gweithredu hwn ar ddechrau 2021.

Mae pob un ohonom yn cydnabod effaith sylweddol y pandemig ar ysgolion, ond mae Estyn wedi cadarnhau bod cryn dipyn o frwdfrydedd a chefnogaeth o blaid diwygio'r cwricwlwm o hyd. Mae Estyn hefyd yn nodi bod ysgolion wedi cymryd camau pwysig o ran cynllunio a darparu dysgu ers mis Mawrth.

Argymhelliad 58. Bod Llywodraeth Cymru, gan ystyried effaith COVID-19, yn rhoi sicrwydd cyn diwedd hynt y Bil drwy'r Senedd y bydd yn gwneud y canlynol:

- **asesu i ba raddau y mae'r pandemig wedi effeithio ar gyfleoedd dysgu a datblygu proffesiynol;**
- **ymrwymo i ddarparu'r cymorth ychwanegol sylweddol y credwn y bydd ei angen i wneud iawn am effaith y pandemig ar ddysgu a datblygu proffesiynol;**
- **rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am sut y mae gwaith cymheiriaid a gwaith clwstwr yn cefnogi dysgu a datblygu proffesiynol, ac yn ôl pa amserlenni.**

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac yn derbyn mewn egwyddor yr argymhelliad hwn. O ran asesu i ba raddau y mae'r pandemig wedi effeithio ar gyfleoedd dysgu a datblygu proffesiynol, rydym yn parhau i weithio gydag arweinwyr dysgu proffesiynol y consortia rhanbarthol a rhanddeiliaid eraill er mwyn pennu cwmipas llawn pandemig a deall ei effaith ar ddysgu proffesiynol. Rydym wedi parhau i gyfarfod â'r grwpiau a sefydlwyd fel rhan o'n hymateb "Parhad Dysgu" er mwyn deall a rhannu gwybodaeth mewn perthynas â Dysgu Proffesiynol parhaus. Rydym yn ymwybodol o ymdrechion parhaus gan ysgolion i barhau i gynig gweithgareddau dysgu proffesiynol drwy gydol y pandemig. Er mai ffocws y dysgu proffesiynol hwnnw oedd y sgiliau a'r technolegau yr oedd eu hangen i ymateb i ofynion dysgu o bell a dysgu cyfunol, mae ysgolion ac ymarferwyr yn parhau i gymryd rhan mewn rhaglenni fel y Rhaglen Ymholi Proffesiynol Genedlaethol. Byddwn yn parhau i roi adborth a sicrwydd ar gynnydd yn y maes hwn.

Gwnaed y buddsoddiad mwyaf mewn dysgu proffesiynol ers datganoli (gan ryddhau tua £31 miliwn yn uniongyrchol i ysgolion dros y 30 mis diwethaf). Cydnabyddir yn amlwg bod buddsoddi mewn dysgu proffesiynol yn elfen hanfodol wrth gyflwyno'r cwricwlwm newydd, a

bod angen amser a chyfleoedd i ysgolion ac ymarferwyr ymgysylltu. Byddwn yn parhau i adolygu'r buddsoddiad mewn dysgu proffesiynol yn sgil tystiolaeth a ddaw i'r amlwg.

Byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith cymheiriaid a'r gwaith clwstwr maes o law.

Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i weithio gyda phob ysgol a lleoliad fel rhan o'r Cynllun Gweithredu a'r rhaglen ymchwil a gwerthuso. Caiff costau eu monitro a'u hadolygu fel rhan o hyn.

Argymhelliad 59. Bod Llywodraeth Cymru yn rhoi sicrwydd am sut y mae cynlluniau ar gyfer ymgysylltu, cyd-awduro, cydweithredu a chyfathrebu sy'n ymwneud â gweithredu'r cwricwlwm newydd wedi cael eu haddasu—a sut y byddant yn parhau i gael eu haddasu—i ystyried effaith COVID-19.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Rydym wedi gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid er mwyn deall effaith a goblygiadau COVID-19. Diwygiwyd 'Y Daith i 2022' yn sgil hyn, ac mae'n glir o ran y dulliau gweithio rydym yn disgwyl eu gweld ym mhob rhan o'r system addysg wrth roi'r broses o ddiwygio'r cwricwlwm ar waith. Nododd hefyd yn glir ein bod yn cydnabod bod effaith y pandemig yn golygu y bydd ysgolion ar wahanol gamau yn eu teithiau cwricwlaidd, ac y bydd cyflymder a ffocws gweithgareddau yn amrywio'n naturiol rhwng ysgolion.

Bydd y Cynllun Gweithredu yn ystyried y cyd-destun anodd y mae'r proffesiwn yn ei wynebu yn sgil effaith COVID-19. Bydd yn gwneud hyn drwy nodi'n glir pa gymorth y gall ysgolion ei ddisgwyl gan Lywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn ystod y cyfnod gweithredu, a phryd y gallant ddisgwyl ei gael.

Yn yr un modd, byddwn yn sicrhau bod y broses o ddylunio'r Rhwydwaith Cenedlaethol – a fydd yn ymdrin â rhwystrau gweithredu drwy gyd-awduro – yn ystyried effaith y pandemig. Byddwn yn sicrhau nad yw'n ofynnol i ysgolion ymgysylltu ar unwaith, ond y cânt gefnogaeth lawn i wneud hynny pan fyddant mewn gwell sefyllfa i ymgysylltu a'n bod yn gweithredu mewn ffordd glir ac yn pennu blaenoriaethau er mwyn sicrhau y gall ysgolion ymgysylltu mor effeithiol â phosibl pan fyddant yn gallu gwneud hynny.

Argymhelliad 60. Bod Llywodraeth Cymru yn gwneud rhagor o waith i sicrhau, fel rhan o'r gwaith o baratoi at y ddeddfwriaeth hon a'i chyflwyno, y ceisir arbenigedd allanol i lywio cwricwla ac adnoddau addysgol ysgolion. Dylid datblygu'r deunyddiau a'r adnoddau hyn yn genedlaethol yn y ddwy iaith ond dylent fod yn addas i'w haddasu'n lleol, yn unol â'r egwyddor sybsidiaredd sy'n sail i'r Cwricwlwm i Gymru.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Rhan o waith y Rhwydwaith Cenedlaethol fydd llywio a dylanwadu ar yr adnoddau a'r deunyddiau ategol sydd eu hangen i helpu ysgolion ac ymarferwyr. Fel y dywed y Pwyllgor, bydd angen i hyn gydnabod a chefnogi'r egwyddor sybsidiaredd ond gan gynnig cymorth priodol i ysgolion ar yr un pryd. Rydym yn cytuno ei bod yn bwysig ymgysylltu ag amrywiaeth o arbenigwyr allanol er mwyn cefnogi'r gwaith hwn.

Mae seilwaith newydd i sicrhau bod adnoddau addysgol o ansawdd uchel ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg wrthi'n cael ei ddatblygu. Bydd hyn yn cynnwys nodi adnoddau i fodloni'r gofynion ar lefel genedlaethol ac ar lefel leol. Bydd ymarferwyr addysg yn greiddiol i'r dull gweithredu Cymru gyfan hwn a fydd yn cynnwys llunwyr cynnwys a chyhoeddwyr o bob sector.

Argymhelliad 61. Bod Llywodraeth Cymru, cyn dechrau Cyfnod 3, yn cynnal asesiad o ddichonoldeb yr amserlenni a gynlluniwyd ar gyfer gweithredu'r cwricwlwm. Wrth wneud yr argymhelliad hwn, rydym yn pwysleisio nad ydym yn credu y dylai amserlen y Bil newid nac yn dod i'r casgliad bod angen oedi i'r amserlenni gweithredu, ond bod ystyried yr hyn sy'n ymarferol yn ddoeth yn sgil effaith pandemig COVID-19.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac yn derbyn mewn egwyddor yr argymhelliad hwn. Drwy'r Rhwydwaith Cenedlaethol, byddwn yn gweithio'n agos gydag ymarferwyr a rhanddeiliaid allweddol eraill i ddeall y rhwystrau i weithredu ac effaith bosibl y rhain ac i gyd-awduro cymorth i sicrhau yr ymdrinnir â nhw. Rydym wedi monitro'r sefyllfa'n agos ac ar hyn o bryd mae'r amserlenni cyffredinol yn parhau i fod yn realistig.

Argymhelliad 62. Bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r Bil i gynnwys dyletswydd ar Weinidogion Cymru i adolygu'r ffordd y gweithredir y Bil a'i ddarpariaethau.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Drwy gynllun gweithredu'r cwricwlwm, byddwn yn nodi ein cynlluniau ar gyfer gwerthuso cynnydd a llwyddiant y diwygiadau dros y byrdymor, y tymor canolig a'r hirdymor. Defnyddir y Rhwydwaith Cenedlaethol fel cyfrwng i ddeall cynnydd y diwygiadau a'r broses o'u gweithredu. Nid oes angen gofyniad deddfwriaethol gan y bydd y broses yn defnyddio trefniadau cyd-awduro ag ymarferwyr yn hytrach na gwaith gan Weinidogion Cymru yn unig.

Argymhelliad 63. Y dylai Llywodraeth Cymru, cyn cyhoeddi Memorandwm Esboniadol diwygiedig ar ôl Cyfnod 2, a chyda golwg ar amcangyfrif costau mwy cynrychioliadol a chywir, wneud rhagor o waith ar yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Dylai hwn fanteisio ar wybodaeth gan ysgolion na chawsant eu cynnwys yn y gwaith o ddatblygu'r cwricwlwm newydd i'r un graddau ag Ysgolion Braenaru.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, fodd bynnag, nid wyf yn derbyn yr argymhelliad hwn. Datgelodd ein gwaith gydag Ysgolion Arloesi i asesu costau yn glir bod amcangyfrif y costau i ysgolion yn gofyn am ddyfnder dealltwriaeth gan bob ysgol o'r diwygiadau a'u goblygiadau, ystyried anghenion dysgu proffesiynol ymarferwyr, ac amcangyfrif o'r newidiadau y bydd angen iddynt fod gwneud. Ni fydd yn bosibl ymgymryd â'r dasg hon a'i chwblhau'n ystyrlon cyn Cyfnod 3, a heb roi baich sylweddol ar ysgolion.

Bydd y rhaglen ymchwil a gwerthuso, a nodir ym Mhennod 11, ac a esbonnir yn fanylach mewn ymateb i argymhellion 1 a 9, yn asesu'r costau sy'n dod i'r amlwg ac anghenion cymorth eraill ymhlith sampl gynrychioliadol o ysgolion, wrth i'r sector ehangach ddod yn fwy hyderus ynghylch y gofynion a'u goblygiadau o ran dysgu proffesiynol ac o ran adnoddau eraill.

Byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd yn ddiweddarach yn 2021.

Argymhelliad 64. Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn cael ei ddiweddarau â'r wybodaeth ar gostau a ddarperir gan rhanddeiliaid allweddol a gafodd eu hatal rhag gwneud eu gwaith oherwydd pandemig COVID-19, a bod hyn yn cael ei adlewyrchu'n llawn yn y Memorandwm Esboniadol a gaiff ei gyhoeddi ar ôl Cyfnod 2.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Yn dilyn y wybodaeth ddiweddaraf a roddwyd i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ar 5 Tachwedd ac i'r Pwyllgor Cyllid ar 20 Tachwedd, byddwn yn diweddarau'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol i adlewyrchu'r wybodaeth honno.

Argymhelliad 65. Y dylai Llywodraeth Cymru nodi yn eglur y bydd yr adnoddau ariannol sydd eu hangen i weithredu'r ddeddfwriaeth hon yn llwyddiannus yn cael eu darparu, i leddfu'r pryderon y bydd cyfyngiadau presennol ar gyllid ysgolion, newidiadau eraill i'w gweithredu fel trawsnewid ADY, ac effaith COVID-19 yn golygu na fydd ysgolion yn gallu ariannu'r diwygiad uchelgeisiol hwn.

Derbyniaf yr argymhelliad hwn. Pennwyd y goblygiadau cyllido ar gyfer cyllideb Llywodraeth Cymru y tu hwnt i 2020-21 fel rhan o Adolygiad o Wariant Llywodraeth y DU a gyhoeddwyd ar 25 Tachwedd. Cafodd yr adnoddau ariannol sydd ar gael er mwyn helpu i weithredu'r Bil eu cyhoeddi fel rhan o'r Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2021-22 ar 21 Rhagfyr.

Er bod Adolygiad o Wariant Llywodraeth y DU wedi cynnig rhywfaint o eglurder mewn perthynas â chyllid Llywodraeth Cymru, ynghyd â'r trawsnewidiad parhaus yn dilyn penderfyniad y DU i adael yr UE a'r gwaith o adfer yn dilyn pandemig COVID-19, bydd her ddigynsail yn ein hwynebu wrth ddatblygu ein cynlluniau gwariant ar gyfer y dyfodol. Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i weithio'n agos gyda phartneriaid cyflenwi i lywio gofynion cyllido ar gyfer y dyfodol ac i sicrhau y caiff y Cwricwlwm newydd i Gymru ei roi ar waith yn effeithiol.

Argymhelliad 66. Dylai Llywodraeth Cymru:

- ddiweddarau'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol i adlewyrchu'r pryderon a godwyd yn ein gwaith craffu Cyfnod 1 ar raddfa'r dysgu proffesiynol sydd ei angen i weithredu'r ddeddfwriaeth hon yn llwyddiannus;
- darparu costau amcangyfrifedig diwygiedig yng ngoleuni'r diweddariad hwnnw;
- ymrwymo i ddarparu'r cyllid sydd ei angen i ddarparu'r lefel hon o ddysgu proffesiynol.

Rwy'n cydnabod y bwriad y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac yn derbyn mewn egwyddor yr argymhelliad hwn. Dros y 3 mlynedd diwethaf, dyfarnwyd £31 miliwn i gonsortia rhanbarthol er mwyn rhoi Rhaglen Datblygu genedlaethol Cwricwlwm i Gymru ar waith yn llawn er mwyn paratoi pob ysgol i gyflwyno'r cwricwlwm newydd.

Rhagwelir y bydd cyllid o **£15m** y flwyddyn yn parhau i gael ei ddarparu yn y dyfodol, a disgwylir iddo gael ei ddefnyddio er mwyn helpu i wrthbwysu'r gost i ysgolion. Rhagwelir y daw'r cyllid dysgu proffesiynol ychwanegol i ysgolion i ben yn 2025-26, gan y bydd y cwricwlwm newydd wedi'i ymsefydlu erbyn hynny.

Rydym yn cydnabod bod dysgu proffesiynol hefyd yn hanfodol er mwyn sicrhau bod pob ymarferydd yn ymwybodol o'r cwricwlwm newydd a'i fod yn ymgysylltu ag ef a bod gan ymarferwyr y sgiliau priodol mewn perthynas â'r cwricwlwm wedi'i arwain gan ddibenion.

Rydym yn cydnabod y bydd dysgu proffesiynol yn hanfodol wrth gefnogi'r sector nas cynhelir cyn i'r cwricwlwm ddod yn ofynnol yn hydref 2022. Byddwn yn gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid o'r sector nas cynhelir i bennu'r ffordd fwyaf effeithiol o ddatblygu pecyn dysgu proffesiynol priodol, a'r adnoddau sydd eu hangen i'w cefnogi.

Bydd y trafodaethau a'r ymgysylltiad parhaus ag ysgolion a lleoliadau yn parhau trwy'r Cynllun Gweithredu'r Cwricwlwm, Rhwydwaith Cenedlaethol a bydd y rhaglen Ymchwil a

Gwerthuso yn ystyried digonolrwydd parhaus y ddarpariaeth dysgu proffesiynol. Rydym yn ymrwmo i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd yn 2021.